

V Praze dne: 13. 2. 2024

Číslo jednací: 022365/2024/KUSK

Spisová značka: SZ_006074/2024/KUSK/8

Vyřizuje: Bc. David Novotný I. 688

Značka: KUL/Nov

Ing. Filip Chmel

Suchdolské náměstí 1253/11

Suchdol

165 00 Praha 6

Závazné stanovisko - národní kulturní památka Zámek Kačina, údržba Platanového mostku**Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O**

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče (dále jen „Krajský úřad Středočeského kraje“), jako příslušný orgán státní památkové péče, ve smyslu ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), k žádosti Národního zemědělského muzea, s.p.o., se sídlem Kostelní 44, 170 00 Praha 7 – Holešovice, IČ: 00020478, zastoupeného na základě písemné plné moci Ing. Filipem Chmelem, bytem Suchdolské náměstí 1253/11, Suchdol, 165 00 Praha 6, IČO: 74784871, doručené dne 11. 1. 2024 ve věci zamýšlené údržby Platanového mostku na pozemcích parc.č. 1316 a 1361 v k.ú. Nové Dvory u Kutné Hory, který je částí národní kulturní památky Zámek Kačina (rejstříkové číslo 240 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky), který je národní kulturní památkou podle nařízení vlády č. 132/2001 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, **vydává** ve smyslu ustanovení § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění a podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze (dále jen „Národní památkový ústav“) č.j. NPU-321/3597/2024 ze dne 30. 1. 2024, toto **závazné stanovisko**:

Údržba Platanového mostku na pozemcích parc.č. 1316 a 1361 v k.ú. Nové Dvory u Kutné Hory podle dokumentace „Údržba Platanového mostku“, zpracované v srpnu 2023 Ing. Filipem Chmelem a Ing. arch. Petrem Kopeckým, zak.č. 18.23, spočívající zejména v provedení těchto prací:

rozebrání stávajícího povrchu mostku až na zděnou konstrukci klenby, oprava zdiva včetně injektáže trhlin a vytvoření nového souvrství s jednotnou tloušťkou 30 cm v celé délce mostu, čímž dojde ke změně oproti stávajícímu nepůvodnímu stavu, vytvoření vrchní vrstvy ze štetové dlažby z lomového kamene, demontáž části kamenických prvků, jejich oprava a opětovné vrácení na místo (část bude opravena na místě), očištění kamene, vyspravení výrazných defektů (uražené rohy a hrany větší než 5 cm) umělým kamenem, nahrazení vrchních dřevěných trámů zábradlí novými v identickém profilu, výroba a osazení nového kamenného madla (bude zhotoveno dle dochovaných fragmentů), demontáž stávajících litinových výplní, jejich očištění a nátěr (finální odstín měděná zelená dle současného stavu) a opětovné osazení, zhotovení chybějícího středního pole (jako kopie původních dochovaných dílů), výroba a osazení chybějících kamenných sloupků s litinovými vázami,

je podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči **přípustná** za splnění těchto základních podmínek, určených v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 66/1988 Sb.“):

1. Obnova kamenických a litinových prvků bude zahájena až po vydání závazného stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje k záměrům restaurování těchto prvků.
2. Ve věci nových litinových váz bude zpracována podrobná výrobní dokumentace. Jejich výroba a osazení budou realizovány až po vydání závazného stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje k této dokumentaci.

Dále připravované práce (obnova kamenických a litinových prvků, osazení nových litinových váz) budou posouzeny z hlediska zájmů státní památkové péče ve smyslu § 14 zákona o státní památkové péči na základě žádosti vlastníka kulturní památky. Před podáním žádosti je třeba respektovat povinnost podle ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státní památkové péči a dokumentaci pro provedení obnovy v průběhu zpracování projednat s Národním památkovým ústavem.

Vlastník národní kulturní památky umožní Krajskému úřadu Středočeského kraje provádění dozoru ve smyslu ustanovení § 28 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči a Národnímu památkovému ústavu provádění odborného dohledu ve smyslu ustanovení § 32 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči tím, že jim předstihu písemně oznámí zahájení prací a v průběhu prací bude svolávat pravidelné kontrolní dny, na které budou písemně zváni zástupci Krajského úřadu Středočeského kraje a Národního památkového ústavu.

Odůvodnění

Krajskému úřadu Středočeského kraje, jakožto věcně a místně příslušnému správnímu orgánu, byla dne 11. 1. 2024 doručena žádost Národního zemědělského muzea, s.p.o., se sídlem Kostelní 44, 170 00 Praha 7 – Holešovice, IČ: 00020478, zastoupeného na základě písemné plné moci Ing. Filipem Chmelem, bytem Suchdolské náměstí 1253/11, Suchdol, 165 00 Praha 6, IČO: 74784871, o vydání závazného stanoviska ve věci zamýšlené údržby Platanového mostku na pozemcích parc.č. 1316 a 1361 v k.ú. Nové Dvory u Kutné Hory, který je částí národní kulturní památky Zámek Kačina (rejstříkové číslo 240 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky). Jedná se o závazné stanovisko ve smyslu ustanovení § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění.

Krajský úřad Středočeského kraje si vyžádal v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči, písemné vyjádření Národního památkového ústavu. Vyjádření č.j. NPU-321/3597/2024 ze dne 30. 1. 2024, bylo Krajskému úřadu Středočeského kraje doručeno dne 1. 2. 2024. V tomto vyjádření Národní památkový ústav sdělil, že zamýšlené práce budou v souladu se zájmem ochrany ve vyjádření uvedených kulturně historických hodnot předmětné národní kulturní památky při dodržení podmínek, které ve vyjádření uvedl.

Krajský úřad Středočeského kraje seznámil žadatele s podklady rozhodnutí a poskytl mu možnost k vyjádření. Žadatel této možnosti nevyužil. Poté na základě uvedeného vyjádření Národního památkového ústavu a vlastní znalosti předmětné národní kulturní památky Krajský úřad Středočeského kraje, v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči, vyjádřil v závazném stanovisku přípustnost navržených prací a stanovil podle tohoto ustanovení a podle ustanovení § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb. základní podmínky, za kterých lze práce připravovat a provést, přičemž se ztotožnil s podmínkami navrženými Národním památkovým ústavu.

Zámek Kačinu navrhl pro Jana Rudolfa Chotka v první fázi drážďanský architekt CH. F. Schuricht. Stavba byla sice připravována od roku 1801, nicméně návrh v roce 1805 přepracoval profesor Jiří Fischer. Jednotlivé dílčí návrhy byly dále postupně upravovány. V roce 1807 byl řízením stavby i dopracováním projektu pověřen J. P. Joendl, ve dvacátých letech 19. století se na návrzích a výstavbě podílel ještě A. Arche. Výstavbě předcházely výrazné terénní úpravy a navážení zeminy. Výstavba byla zahájena hlavním křídlem a pravým křídlem s kolonádou. Výkopové práce byly prováděny v letech 1805 – 1806, postupně se stavěly základy a suterén. V létě roku 1808 dosáhla výstavba obvodových zdí úrovně kordonové římsy, v roce 1809 se stavěl krov střechy následně pokryté šindelem a řešily se detaily fasád. Hrubá stavba levého křídla zahájená v roce 1812 byla dokončena v roce 1815. Dokončování zámku probíhalo pak na počátku 20. let, kdy se stavěly i pavilony knihovny a kaple s divadlem. Např. výzdobu tympanonů štítů portiků Joendl navrhl v roce 1821, kdy také došlo k návrhům dílčích dispozičních změn, například vestavby konírny do suterénu. Výstavbu v roce 1824 přerušila smrt stavebníka. Na počátku 30. let 19. století byla položena nová šindelová krytina, prováděny klempířské konstrukce a na střechu osazen bleskosvod. Zámek byl opravován ve druhé polovině 19. století, kdy střechy pokryla břidlice a vícekrát ve 20. století, kdy jej poznamenaly i dílčí utilitární úpravy. Zámek Kačina patří mezi nejvýznamnější představitele klasicistní architektury v České republice. Tvůrcům zámku ve spolupráci s osvíceným stavebníkem se podařilo vynikajícím způsobem skloubit ideje klasicistní architektury a složitý stavební program.

Platanový mostek byl vystavěn podle návrhu Johanna Philippa Joendla, jenž je rovněž autorem nejzdobnějších prvků drobné mostní stavby: čtveřice litinových delfínů a šestnácti arabesk osazených do jednotlivých polí dřevěného zábradlí. Mostek byl dokončen koncem roku 1819 a dnes je jediným dochovaným z mostů zbudovaných za hraběte Jana Rudolfa Chotka. Jedná se tak o původní a značně působivý architektonický prvek v kompozici přírodně krajinářského parku, který si i přes pozdější degradaci a zánik části zdobných prvků uchoval značnou míru autenticity a vysokou estetickou a umělecko-řemeslnou hodnotu.

Platanový mostek se nachází v centrální části areálu parku, na hlavní cestě od domu správce, která prochází severně od zámku Kačina a směřuje napříč parkem k severozápadu. Jedná se o klasicistní jednoobloukový, symetricky komponovaný kamenný mostek přes tzv. Kačinský kanál, jehož kompozici dotváří tři vzrostlé platany. Mostek je vyzděn z lomového kamene na vápennou maltu, hrany klenby jsou armovány opracovanými pískovcovými bloky. Nad vrcholem oblouku je z každé strany trojúhelný fronton s řadou přiléhajících obdélných konzolek v pravidelných rozestupech. Zábradlí mostu sestává z kamenného soklu a sloupků, mezi kterými je vložena ozdobná litinová výplň s motivem rozvilin. Ve střední části tato chybí a je nahrazena dřevotřískovou výplní, originální litinové díly s motivem delfínů se nicméně nachází v zámeckém depozitáři. Zábradlí je shora ukončeno dřevěným překladem, původní kamenné madlo chybí a jeho části jsou uloženy v zámeckém depozitáři. Povrch vozovky je kryt degradovanou asfaltovou směsí. Kromě uvedených defektů je konstrukce mostu celkově v různé míře degradovaná, a to včetně dřevěného základového roštu. Z výzdoby mostu dále zcela chybí kamenné sloupky s litinovými vázami na čtyřech krajních pilířcích, které jsou doloženy výkresy původního autora architekta Johanna Philippa Joendla.

Předložená dokumentace je precizní, nicméně podrobné návrhy obnovy kamenických a litinových prvků byly dle této dokumentace zpracovány samostatně ve formě záměrů restaurování těchto prvků. K těmto záměrům však nebylo závazné stanovisko vyžádáno. Z tohoto důvodu byla stanovena podmínka č.1. Podmínka č. 2 byla stanovena z toho důvodu, že kromě přesného vzhledu nových litinových váz, které jsou navrženy dle doloženého projektu J. P. Joendla, je potřeba řešit také jejich technické provedení, mj. způsob odvodu vody, pakliže by měly vázy sloužit pro osazení květin. Proto je nutné nejprve zpracovat podrobnou výrobní dokumentaci a teprve poté návrh ověřit na sádrovém modelu.

Poučení

Toto závazné stanovisko je vydáváno jako podklad pro rozhodnutí příslušného stavebního úřadu a nelze se proti němu samostatně odvolávat. Napadnout odvoláním je možné až rozhodnutí stavebního úřadu.

Bc. David Novotný

referent odboru kultury a památkové péče

Účastníci řízení :

1. Národní zemědělské muzeum, s.p.o., Kostelní 44, 170 00 Praha 7 – Holešovice (zastoupené Ing. Filipem Chmelem, bytem Suchdolské náměstí 1253/11, Suchdol, 165 00 Praha 6, datová schránka d4w7k8u)

Na vědomí :

2. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova 5, 130 00 Praha